

ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

12. sınıf

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

1. Dönem 1. Yazılı Sınavı • Hazırlık ve Prova • 2026–2027

Yazılı sınava hazırlık • Okulun ilan ettiği kapsamı esas alınız.

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Düşün. Gerekçelendir. Yeniden dene.

BU KİTAPTA

9 tam yazılı provası • 3 kolay + 3 orta + 3 zor • konu anlatımı ve hap bilgiler • karma çalışma sayfaları • öğretene cevaplar ve puanlama ölçütleri

Her prova 100 puandır. Öğrenci yanıtları ve ayrıntılı çözümler ayrı kitaplarda tutulmuştur.

ÖĞRETMEN REHBERİ

Cevabı öğretmeye dönüştür

PUANLAMA

Her form toplam 100 puandır. Her soruda verilen ölçüt puanları toplanır. Tam puan için ilgili ölçütün tüm unsurları; kısmi puan için doğru fakat eksik unsur aranır. Aynı hatayı işlem ve sonuçta iki kez cezalandırma.

Açık uçlu sorularda örnek cevap tek cümle kalıbı değildir. Anlamı, yöntemi ve gerekçesi doğru alternatifleri kabul et. Yazma sorularında örnek metin ezberlenecek cevap değil; istenen unsurların nasıl bir araya geldiğini gösteren modeldir.

Uygulama derslerinde yazılı plan, gerçek uygulamanın yerine geçmez. Gözlenmeyen performansla otomatik puan verme. Erişilebilir görev uyarlamasını, öğretilen beceriyi koruyarak yap.

Önerilen geri bildirim: “Şu adım doğru; şu varsayım eksik; yeniden denemede şu kontrolü yap.”
Önce kavram hatasını çöz, sonra benzer bir durumla aktarımı denetle.

SINIRLILIK

Güçlük düzeyleri tasarım öngörüsüdür. Öğrenci pilotu, bağımsız branş editörü onayı veya yayınevleriyle deneysel kalite karşılaştırması yapılmamıştır. Okulun duyurduğu kapsam ve ders saatiyle karşılaştırılmalıdır.

ÇALIŞMA SAYFALARININ CEVAPLARI

Seçimin arkasındaki düşünce

1 / Çoktan seçmeli

B) Antlaşma maddesi ile maddenin uygulanma sonucu ayrılmalıdır.

Belge ne kararlaştırıldığını verir; uygulama ve sonuç için başka kayıtlar gerekir. Tarafların amaçları, zaman ve koşullar ayrı incelenir.

2 / Hata analizi

Antlaşma maddesi ile maddenin uygulanma sonucu ayrılmalıdır.

Belge ne kararlaştırıldığını verir; uygulama ve sonuç için başka kayıtlar gerekir. Tarafların amaçları, zaman ve koşullar ayrı incelenir.

3 / Kavram eşleştirme

1-B, 2-C, 3-A. Örnek, ilgili kavramın açıklamasını doğru kullanmalıdır.

Önce her başlığın ayırt edici kavramını bul.

Tanımda geçen işlev ve koşulları karşılaştır.

Örneğinde tanımın zorunlu koşullarını koru.

GÖRSEL GÖREVIN DEĞERLENDİRMESİ

Gözlem ve çıkarımı ayır

Bu görsel ChatGPT Image ile oluşturulmuş bir sahnedir. Görselden iki gözlem yaz; sonra yalnız bu görüntüyle cevaplanamayacak iki araştırma sorusu kur. Gerçek tarihî belge veya ölçülmüş coğrafi veri gibi kullanılmasının neden sorunlu olduğunu açıkla.

Gözlemler, görünen kişi/nesne ve çalışma düzeniyle sınırlıdır. Örnek sorular: “Belgeler hangi tarihe aittir?”, “Gösterilen alanın gerçek konumu nedir?” Görsel üretilmiş bir sahnedir; gerçek bir olayın tanıklığı veya ölçekli harita değildir. Tarih, kaynak, üretim amacı ve ölçüm verisi başka kaynaklarla doğrulanmalıdır.

ÖLÇÜTLER

Görülebilir ayrıntı: 4 • yorum/kurgu ile gözlemi ayırma: 4 • açık anlatım ve gerekçe: 2. Hazırlık puanı 10; tam prova notuna eklenmez.

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

K1 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 1.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 1.1

Verilen bilgidен çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Cevap: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 14 PUAN • 1.2

Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Cevap: Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

5. SORU • 14 PUAN • 1.3

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Stratejik geçişin denetlenmesi askerî amacı belirler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Stratejik geçişin denetlenmesi askerî amacı belirler.
2. Konu ilişkisi: Savaşa katılma süreci ittifaklar, güvenlik arayışı, siyasi kararlar ve askerî gelişmelerle incelenir. Cephelerin coğrafyası, kaynakları ve toplum üzerindeki yükleri farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Stratejik geçişin denetlenmesi askerî amacı belirler.

Dikkat: Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 1.4

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Siyasi harita ve yönetim biçimleri değişmiştir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Siyasi harita ve yönetim biçimleri değişmiştir.
2. Konu ilişkisi: I. Dünya Savaşı imparatorlukların çözülmesi, sınırların değişmesi, ağır toplumsal kayıplar ve yeni uluslararası düzen arayışlarıyla sonuçlandı. Osmanlı açısından Mondros ve işgaller millî direniş ortamıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Siyasi harita ve yönetim biçimleri değişmiştir.

Dikkat: Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 2.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Yerel direnç ortak örgütlenme ihtiyacını ortaya çıkarır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yerel direnç ortak örgütlenme ihtiyacını ortaya çıkarır.
2. Konu ilişkisi: Kuvay-ı Millîye işgallere karşı yerel direniş güçleridir. Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri, temsil ve ulusal irade düşüncesiyle; TBMM'nin açılması millî egemenliğin kurumsallaşmasıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Yerel direnç ortak örgütlenme ihtiyacını ortaya çıkarır.

Dikkat: Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

K2 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 1.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 1.1

Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Cevap: Görev deneyimi örgütlenme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Görev deneyimi örgütlenme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Görev deneyimi örgütlenme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 14 PUAN • 1.2

Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Cevap: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

5. SORU • 14 PUAN • 1.3

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Coğrafi ve lojistik koşullar sonuçları etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Coğrafi ve lojistik koşullar sonuçları etkiler.
2. Konu ilişkisi: Savaşa katılma süreci ittifaklar, güvenlik arayışı, siyasi kararlar ve askerî gelişmelerle incelenir. Cephelerin coğrafyası, kaynakları ve toplum üzerindeki yükleri farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Coğrafi ve lojistik koşullar sonuçları etkiler.

Dikkat: Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 1.4

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Ateşkes ve işgaller egemenlik sorununu derinleştirmiştir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Ateşkes ve işgaller egemenlik sorununu derinleştirmiştir.
2. Konu ilişkisi: I. Dünya Savaşı imparatorlukların çözülmesi, sınırların değişmesi, ağır toplumsal kayıplar ve yeni uluslararası düzen arayışlarıyla sonuçlandı. Osmanlı açısından Mondros ve işgaller millî direniş ortamıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Ateşkes ve işgaller egemenlik sorununu derinleştirmiştir.

Dikkat: Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 2.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Kongreler ortak karar ve temsil yapısını geliştirir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kongreler ortak karar ve temsil yapısını geliştirir.
2. Konu ilişkisi: Kuvay-ı Millîye işgallere karşı yerel direniş güçleridir. Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri, temsil ve ulusal irade düşüncesiyle; TBMM'nin açılması millî egemenliğin kurumsallaşmasıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Kongreler ortak karar ve temsil yapısını geliştirir.

Dikkat: Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

K3 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 1.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Görev deneyimi örgütlenme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Görev deneyimi örgütlenme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Görev deneyimi örgütlenme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 1.1

Verilen bilgidен çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Cevap: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 14 PUAN • 1.2

Verilen bilgiden çıkarılabilecek bir sonuç yaz ve hangi ifadeye dayandığını belirt.

Cevap: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

5. SORU • 14 PUAN • 1.3

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Savaş cephe gerisinde de toplumsal ve ekonomik yük doğurur.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Savaş cephe gerisinde de toplumsal ve ekonomik yük doğurur.
2. Konu ilişkisi: Savaşa katılma süreci ittifaklar, güvenlik arayışı, siyasi kararlar ve askerî gelişmelerle incelenir. Cephelerin coğrafyası, kaynakları ve toplum üzerindeki yükleri farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Savaş cephe gerisinde de toplumsal ve ekonomik yük doğurur.

Dikkat: Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 1.4

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Bir savaşın bitmesi bütün uluslararası sorunların çözüldüğü anlamına gelmez.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bir savaşın bitmesi bütün uluslararası sorunların çözüldüğü anlamına gelmez.
2. Konu ilişkisi: I. Dünya Savaşı imparatorlukların çözülmesi, sınırların değişmesi, ağır toplumsal kayıplar ve yeni uluslararası düzen arayışlarıyla sonuçlandı. Osmanlı açısından Mondros ve işgaller millî direniş ortamıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Bir savaşın bitmesi bütün uluslararası sorunların çözüldüğü anlamına gelmez.

Dikkat: Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 2.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Meclis millî egemenliğin kurumsal ifadesidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Meclis millî egemenliğin kurumsal ifadesidir.
2. Konu ilişkisi: Kuvay-ı Millîye işgallere karşı yerel direniş güçleridir. Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri, temsil ve ulusal irade düşüncesiyle; TBMM'nin açılması millî egemenliğin kurumsallaşmasıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Meclis millî egemenliğin kurumsal ifadesidir.

Dikkat: Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

01 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 1.1

İki farklı deneyimi kişilik ve düşünce gelişimi açısından karşılaştır.

Cevap: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 1.1

Bu durumu, "Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur." iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Cevap: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Görev deneyimi örgütleme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bir ekonomik sorun ile siyasi sonuç arasında gerekçeli ilişki kur; tek neden iddiasından kaçın.

Cevap: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bu durumu, “Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Cevap: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 1.3

Bir cephe olayı ile cephe gerisindeki bir sonucu ilişkilendir.

Cevap: İkmal ihtiyacı üretim ve ulaşımı etkiler; insan gücünün seferberliği aile ve çalışma hayatını değiştirir. Somut kaynakla desteklenmeyen sayı verilmemelidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Coğrafi ve lojistik koşullar sonuçları etkiler.
2. Konu ilişkisi: Savaşa katılma süreci ittifaklar, güvenlik arayışı, siyasi kararlar ve askerî gelişmelerle incelenir. Cephelerin coğrafyası, kaynakları ve toplum üzerindeki yükleri farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: İkmal ihtiyacı üretim ve ulaşımı etkiler; insan gücünün seferberliği aile ve çalışma hayatını değiştirir. Somut kaynakla desteklenmeyen sayı verilmemelidir.

Dikkat: Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 1.4

Osmanlı ile Avrupa'daki devletler açısından iki farklı sonuç yaz.

Cevap: Osmanlı için egemenlik ve işgal sorunu; Avrupa'da imparatorlukların çözülmesi ve yeni sınırlar. Ortak toplumsal kayıplar farklı siyasal sonuçlarla birlikte görülür.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Ateşkes ve işgaller egemenlik sorununu derinleştirmiştir.
2. Konu ilişkisi: I. Dünya Savaşı imparatorlukların çözülmesi, sınırların değişmesi, ağır toplumsal kayıplar ve yeni uluslararası düzen arayışlarıyla sonuçlandı. Osmanlı açısından Mondros ve işgaller millî direniş ortamıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Osmanlı için egemenlik ve işgal sorunu; Avrupa'da imparatorlukların çözülmesi ve yeni sınırlar. Ortak toplumsal kayıplar farklı siyasal sonuçlarla birlikte görülür.

Dikkat: Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 2.1

Kuvay-ı Millîye, kongreler ve meclisi amaç ve örgütlenme bakımından ilişkilendir.

Cevap: İşgale karşı yerel direnç ortak amaç etrafında kongrelerle koordinasyona, ardından meclisle kurumsal temsil ve karar yetkisine bağlanır. Süreç tek bir olayla tamamlanmaz.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kongreler ortak karar ve temsil yapısını geliştirir.
2. Konu ilişkisi: Kuvay-ı Millîye işgallere karşı yerel direniş güçleridir. Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri, temsil ve ulusal irade düşüncesiyle; TBMM'nin açılması millî egemenliğin kurumsallaşmasıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: İşgale karşı yerel direnç ortak amaç etrafında kongrelerle koordinasyona, ardından meclisle kurumsal temsil ve karar yetkisine bağlanır. Süreç tek bir olayla tamamlanmaz.

Dikkat: Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

02 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 1.1

İki farklı deneyimi kişilik ve düşünce gelişimi açısından karşılaştır.

Cevap: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Görev deneyimi örgütleme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 1.1

Bu durumu, "Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur." iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Cevap: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bir ekonomik sorun ile siyasi sonuç arasında gerekçeli ilişki kur; tek neden iddiasından kaçın.

Cevap: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bu durumu, “Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Cevap: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 1.3

Bir cephe olayı ile cephe gerisindeki bir sonucu ilişkilendir.

Cevap: İkmal ihtiyacı üretim ve ulaşımı etkiler; insan gücünün seferberliği aile ve çalışma hayatını değiştirir. Somut kaynakla desteklenmeyen sayı verilmemelidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Savaş cephe gerisinde de toplumsal ve ekonomik yük doğurur.
2. Konu ilişkisi: Savaşa katılma süreci ittifaklar, güvenlik arayışı, siyasi kararlar ve askerî gelişmelerle incelenir. Cephelerin coğrafyası, kaynakları ve toplum üzerindeki yükleri farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: İkmal ihtiyacı üretim ve ulaşımı etkiler; insan gücünün seferberliği aile ve çalışma hayatını değiştirir. Somut kaynakla desteklenmeyen sayı verilmemelidir.

Dikkat: Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 1.4

Osmanlı ile Avrupa'daki devletler açısından iki farklı sonuç yaz.

Cevap: Osmanlı için egemenlik ve işgal sorunu; Avrupa'da imparatorlukların çözülmesi ve yeni sınırlar. Ortak toplumsal kayıplar farklı siyasal sonuçlarla birlikte görülür.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bir savaşın bitmesi bütün uluslararası sorunların çözüldüğü anlamına gelmez.
2. Konu ilişkisi: I. Dünya Savaşı imparatorlukların çözülmesi, sınırların değişmesi, ağır toplumsal kayıplar ve yeni uluslararası düzen arayışlarıyla sonuçlandı. Osmanlı açısından Mondros ve işgaller millî direniş ortamıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Osmanlı için egemenlik ve işgal sorunu; Avrupa'da imparatorlukların çözülmesi ve yeni sınırlar. Ortak toplumsal kayıplar farklı siyasal sonuçlarla birlikte görülür.

Dikkat: Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 2.1

Kuvay-ı Millîye, kongreler ve meclisi amaç ve örgütlenme bakımından ilişkilendir.

Cevap: İşgale karşı yerel direnç ortak amaç etrafında kongrelerle koordinasyona, ardından meclisle kurumsal temsil ve karar yetkisine bağlanır. Süreç tek bir olayla tamamlanmaz.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Meclis millî egemenliğin kurumsal ifadesidir.
2. Konu ilişkisi: Kuvay-ı Millîye işgallere karşı yerel direniş güçleridir. Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri, temsil ve ulusal irade düşüncesiyle; TBMM'nin açılması millî egemenliğin kurumsallaşmasıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: İşgale karşı yerel direnç ortak amaç etrafında kongrelerle koordinasyona, ardından meclisle kurumsal temsil ve karar yetkisine bağlanır. Süreç tek bir olayla tamamlanmaz.

Dikkat: Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

03 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 1.1

İki farklı deneyimi kişilik ve düşünce gelişimi açısından karşılaştır.

Cevap: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 1.1

Bu durumu, "Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur." iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Cevap: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal'in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı'nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bir ekonomik sorun ile siyasi sonuç arasında gerekçeli ilişki kur; tek neden iddiasından kaçın.

Cevap: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bu durumu, “Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.” iddiasıyla karşılaştır. İddiayı gerekçeyle değerlendir.

Cevap: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 1.3

Bir cephe olayı ile cephe gerisindeki bir sonucu ilişkilendir.

Cevap: İkmal ihtiyacı üretim ve ulaşımı etkiler; insan gücünün seferberliği aile ve çalışma hayatını değiştirir. Somut kaynakla desteklenmeyen sayı verilmemelidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Stratejik geçişin denetlenmesi askerî amacı belirler.
2. Konu ilişkisi: Savaşa katılma süreci ittifaklar, güvenlik arayışı, siyasi kararlar ve askerî gelişmelerle incelenir. Cephelerin coğrafyası, kaynakları ve toplum üzerindeki yükleri farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: İkmal ihtiyacı üretim ve ulaşımı etkiler; insan gücünün seferberliği aile ve çalışma hayatını değiştirir. Somut kaynakla desteklenmeyen sayı verilmemelidir.

Dikkat: Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 1.4

Osmanlı ile Avrupa'daki devletler açısından iki farklı sonuç yaz.

Cevap: Osmanlı için egemenlik ve işgal sorunu; Avrupa'da imparatorlukların çözülmesi ve yeni sınırlar. Ortak toplumsal kayıplar farklı siyasal sonuçlarla birlikte görülür.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Siyasi harita ve yönetim biçimleri değişmiştir.
2. Konu ilişkisi: I. Dünya Savaşı imparatorlukların çözülmesi, sınırların değişmesi, ağır toplumsal kayıplar ve yeni uluslararası düzen arayışlarıyla sonuçlandı. Osmanlı açısından Mondros ve işgaller millî direniş ortamıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Osmanlı için egemenlik ve işgal sorunu; Avrupa'da imparatorlukların çözülmesi ve yeni sınırlar. Ortak toplumsal kayıplar farklı siyasal sonuçlarla birlikte görülür.

Dikkat: Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 2.1

Kuvay-ı Millîye, kongreler ve meclisi amaç ve örgütlenme bakımından ilişkilendir.

Cevap: İşgale karşı yerel direnç ortak amaç etrafında kongrelerle koordinasyona, ardından meclisle kurumsal temsil ve karar yetkisine bağlanır. Süreç tek bir olayla tamamlanmaz.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yerel direnç ortak örgütlenme ihtiyacını ortaya çıkarır.
2. Konu ilişkisi: Kuvay-ı Millîye işgallere karşı yerel direniş güçleridir. Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri, temsil ve ulusal irade düşüncesiyle; TBMM'nin açılması millî egemenliğin kurumsallaşmasıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: İşgale karşı yerel direnç ortak amaç etrafında kongrelerle koordinasyona, ardından meclisle kurumsal temsil ve karar yetkisine bağlanır. Süreç tek bir olayla tamamlanmaz.

Dikkat: Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Z1 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 1.1

“Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir. Görev deneyimi örgütlenme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Görev deneyimi örgütlenme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal’in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı’nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir. Görev deneyimi örgütlenme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 1.1

İki farklı deneyimi kişilik ve düşünce gelişimi açısından karşılaştır. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Cevap: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütlenme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir. Olası itiraz: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur. Yanıt: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal’in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı’nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütlenme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir. Olası itiraz: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur. Yanıt: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 1.2

“Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır. Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır. Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bir ekonomik sorun ile siyasi sonuç arasında gerekçeli ilişki kur; tek neden iddiasından kaçın. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Cevap: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir. Olası itiraz: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur. Yanıt: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir. Olası itiraz: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur. Yanıt: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 1.3

“Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Ekonomi, diplomasi ve toplum da savaşın parçasıdır. Savaş cephe gerisinde de toplumsal ve ekonomik yük doğurur.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Savaş cephe gerisinde de toplumsal ve ekonomik yük doğurur.
2. Konu ilişkisi: Savaşa katılma süreci ittifaklar, güvenlik arayışı, siyasi kararlar ve askerî gelişmelerle incelenir. Cephelerin coğrafyası, kaynakları ve toplum üzerindeki yükleri farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Ekonomi, diplomasi ve toplum da savaşın parçasıdır. Savaş cephe gerisinde de toplumsal ve ekonomik yük doğurur.

Dikkat: Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 1.4

“Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Ateşkes çatışmayı durdurma düzenlemesidir; barışın içeriği ve uygulanması ayrı meseledir. Bir savaşın bitmesi bütün uluslararası sorunların çözüldüğü anlamına gelmez.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bir savaşın bitmesi bütün uluslararası sorunların çözüldüğü anlamına gelmez.
2. Konu ilişkisi: I. Dünya Savaşı imparatorlukların çözülmesi, sınırların değişmesi, ağır toplumsal kayıplar ve yeni uluslararası düzen arayışlarıyla sonuçlandı. Osmanlı açısından Mondros ve işgaller millî direniş ortamıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Ateşkes çatışmayı durdurma düzenlemesidir; barışın içeriği ve uygulanması ayrı meseledir. Bir savaşın bitmesi bütün uluslararası sorunların çözüldüğü anlamına gelmez.

Dikkat: Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 2.1

“Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Yerel tepkilerden ortak temsil ve kurumsal karar yapısına doğru gelişim vardır. Meclis millî egemenliğin kurumsal ifadesidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Meclis millî egemenliğin kurumsal ifadesidir.
2. Konu ilişkisi: Kuvay-ı Millîye işgallere karşı yerel direniş güçleridir. Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri, temsil ve ulusal irade düşüncesiyle; TBMM’nin açılması millî egemenliğin kurumsallaşmasıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Yerel tepkilerden ortak temsil ve kurumsal karar yapısına doğru gelişim vardır. Meclis millî egemenliğin kurumsal ifadesidir.

Dikkat: Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Z2 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 1.1

“Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir. Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal’in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı’nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir. Dış dünyaya açıklık farklı düşüncelere erişimi etkileyebilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 1.1

İki farklı deneyimi kişilik ve düşünce gelişimi açısından karşılaştır. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Cevap: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir. Olası itiraz: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur. Yanıt: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal’in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı’nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir. Olası itiraz: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur. Yanıt: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 1.2

“Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır. Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır. Mali bağımlılık siyasi karar alanını etkileyebilir.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bir ekonomik sorun ile siyasi sonuç arasında gerekçeli ilişki kur; tek neden iddiasından kaçın. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Cevap: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir. Olası itiraz: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur. Yanıt: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Meşrutiyyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir. Olası itiraz: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur. Yanıt: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 1.3

“Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Ekonomi, diplomasi ve toplum da savaşın parçasıdır. Stratejik geçişin denetlenmesi askerî amacı belirler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Stratejik geçişin denetlenmesi askerî amacı belirler.
2. Konu ilişkisi: Savaşa katılma süreci ittifaklar, güvenlik arayışı, siyasi kararlar ve askerî gelişmelerle incelenir. Cephelerin coğrafyası, kaynakları ve toplum üzerindeki yükleri farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Ekonomi, diplomasi ve toplum da savaşın parçasıdır. Stratejik geçişin denetlenmesi askerî amacı belirler.

Dikkat: Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 1.4

“Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Ateşkes çatışmayı durdurma düzenlemesidir; barışın içeriği ve uygulanması ayrı meseledir. Siyasi harita ve yönetim biçimleri değişmiştir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Siyasi harita ve yönetim biçimleri değişmiştir.
2. Konu ilişkisi: I. Dünya Savaşı imparatorlukların çözülmesi, sınırların değişmesi, ağır toplumsal kayıplar ve yeni uluslararası düzen arayışlarıyla sonuçlandı. Osmanlı açısından Mondros ve işgaller millî direniş ortamıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Ateşkes çatışmayı durdurma düzenlemesidir; barışın içeriği ve uygulanması ayrı meseledir. Siyasi harita ve yönetim biçimleri değişmiştir.

Dikkat: Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 2.1

“Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Yerel tepkilerden ortak temsil ve kurumsal karar yapısına doğru gelişim vardır. Yerel direnç ortak örgütlenme ihtiyacını ortaya çıkarır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yerel direnç ortak örgütlenme ihtiyacını ortaya çıkarır.
2. Konu ilişkisi: Kuvay-ı Millîye işgallere karşı yerel direniş güçleridir. Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri, temsil ve ulusal irade düşüncesiyle; TBMM’nin açılması millî egemenliğin kurumsallaşmasıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Yerel tepkilerden ortak temsil ve kurumsal karar yapısına doğru gelişim vardır. Yerel direnç ortak örgütlenme ihtiyacını ortaya çıkarır.

Dikkat: Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Z3 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 1.1

“Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir. Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal’in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı’nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir. Eğitim ve arkadaş çevresi fikrî gelişime katkı sağlayabilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 1.1

İki farklı deneyimi kişilik ve düşünce gelişimi açısından karşılaştır. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Cevap: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir. Olası itiraz: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur. Yanıt: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Görev deneyimi örgütleme ve koşulları değerlendirme becerileriyle ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Mustafa Kemal’in eğitim ve askerlik hayatı, Selânik ve Osmanlı’nın son dönem siyasi-toplumsal koşullarıyla birlikte değerlendirilir. Çevre, okuma, okul ve görev deneyimleri birbirini etkiler.
3. Sonuç ve sınır: Okul deneyimi bilgi ve düşünsel araç; askerî görev somut karar ve örgütleme deneyimi sağlayabilir. Etkiyi tek nedene indirmeden açıklamak gerekir. Olası itiraz: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur. Yanıt: Bireysel irade ile çevre ve deneyimler birlikte değerlendirilir.

Dikkat: Kişinin düşünce dünyası tarihsel çevresinden tamamen bağımsız oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 1.2

“Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır. Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır. Meşrutiyet, yönetimin hukuki ve temsil boyutlarıyla ilişkilidir.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 1.2

Bir ekonomik sorun ile siyasi sonuç arasında gerekçeli ilişki kur; tek neden iddiasından kaçın. Yanıtında olası bir itirazı da değerlendir.

Cevap: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir. Olası itiraz: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur. Yanıt: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Akımların ortak sorunu devleti güçlendirmek, önerdikleri yollar farklıdır.
2. Konu ilişkisi: Toprak kayıpları, ekonomik bağımlılıklar, milliyetçilik, anayasal yönetim arayışları ve toplumsal dönüşüm birlikte ele alınır. Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık farklı çözüm arayışlarıdır.
3. Sonuç ve sınır: Mali kaynak yetersizliği askerî ve idari kapasiteyi etkileyebilir; ancak sonuç yalnız ekonomiyle açıklanamaz, diplomasi ve toplumsal koşullar da incelenir. Olası itiraz: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur. Yanıt: Sorunlar birbirini etkiler; açıklamada bağlantılar kurulmalıdır.

Dikkat: Siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunlar birbirinden tamamen kopuktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 1.3

“Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Ekonomi, diplomasi ve toplum da savaşın parçasıdır. Coğrafi ve lojistik koşullar sonuçları etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Coğrafi ve lojistik koşullar sonuçları etkiler.
2. Konu ilişkisi: Savaşa katılma süreci ittifaklar, güvenlik arayışı, siyasi kararlar ve askerî gelişmelerle incelenir. Cephelerin coğrafyası, kaynakları ve toplum üzerindeki yükleri farklıdır.
3. Sonuç ve sınır: Ekonomi, diplomasi ve toplum da savaşın parçasıdır. Coğrafi ve lojistik koşullar sonuçları etkiler.

Dikkat: Savaş yalnız cephedeki askerî olaylardan oluşur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 1.4

“Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Ateşkes çatışmayı durdurma düzenlemesidir; barışın içeriği ve uygulanması ayrı meseledir. Ateşkes ve işgaller egemenlik sorununu derinleştirmiştir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Ateşkes ve işgaller egemenlik sorununu derinleştirmiştir.
2. Konu ilişkisi: I. Dünya Savaşı imparatorlukların çözülmesi, sınırların değişmesi, ağır toplumsal kayıplar ve yeni uluslararası düzen arayışlarıyla sonuçlandı. Osmanlı açısından Mondros ve işgaller millî direniş ortamıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Ateşkes çatışmayı durdurma düzenlemesidir; barışın içeriği ve uygulanması ayrı meseledir. Ateşkes ve işgaller egemenlik sorununu derinleştirmiştir.

Dikkat: Ateşkes, bütün tarafların adil ve kalıcı barışa ulaştığını gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 2.1

“Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Yerel tepkilerden ortak temsil ve kurumsal karar yapısına doğru gelişim vardır. Kongreler ortak karar ve temsil yapısını geliştirir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kongreler ortak karar ve temsil yapısını geliştirir.
2. Konu ilişkisi: Kuvay-ı Millîye işgallere karşı yerel direniş güçleridir. Amasya Genelgesi, Erzurum ve Sivas kongreleri, temsil ve ulusal irade düşüncesiyle; TBMM’nin açılması millî egemenliğin kurumsallaşmasıyla ilişkilidir.
3. Sonuç ve sınır: Yerel tepkilerden ortak temsil ve kurumsal karar yapısına doğru gelişim vardır. Kongreler ortak karar ve temsil yapısını geliştirir.

Dikkat: Yerel direniş ile düzenli ve ortak yönetim ihtiyacı aynı şeydir; dönüşüm yoktur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2